

EVROPSKÝ

SENIOR

31 - 20. 12. 2006

www.rscr.cz

Společnost pro Evropu, Pod Parukářkou 8 130 00 Praha 3

Redakce: Dr.Jermar@aol.com

ROZMNOŽUJTE NAŠE INFORMACE XEROXEM

Struktura výdajů domácností

V průběhu šestnácti let svobody se struktura výdajů našich domácností postupně přibližuje struktuře výdajů domácností v zemích Evropské unie. Tam tvoří podstatnou položku bydlení - alespoň čtvrtinu výdajů domácností, ve velkoměstech však podstatně více. My na bydlení vynakládáme v průměru tak zatím pětinu příjmů, a to i po zvýšení nájmů i cen vody, plynu a elektřiny. Potraviny (i spotřebiče elektrické a jiné) jsou v západní Evropě relativně levnější než u nás: Za potraviny se utrací tak desetina, nejvýše osmina výdělku. U nás za potraviny vynakládáme skoro čtvrtinu příjmů, v poměru tedy více než dvakrát tolik. Náklady na dopravu pohlcují v zemích EU obvykle šestinu rodinného rozpočtu, u nás zatím desetinu. Jízdné se však stále zvyšuje a ceny pohonných hmot vzrostly k mezi únosnosti. Na odívání i na vybavení domácností, utracíme v průměru přibližně kolem šesti procent, na rekreaci a kulturu kolem deseti procent. To je přibližně stejný díl rodinného rozpočtu jako u obyvatelstva Unie. Za alkohol a za kouření utracíme kolem tří až pěti procent a za zdravotní péči kolem tří procent. To činí méně než polovinu toho, co v západní Evropě. Naše zdravotní pojištění hradí podstatně vyšší část nemocenských výdajů. Navíc jsou zejména ceny piva, ale i ostatních alkoholických nápojů i ceny jídel v našich lidových restauracích podstatně nižší. Za telefon platíme

však relativně dvakrát tolik, co naši západní sousedé. pět procent našeho rozpočtu, neboť Telekomu totiž chybí konkurence.

Spotřeba domácností je převažující složkou hrubého domácího produktu HDP, jež se obvykle udává za roční období na jednoho obyvatele. Jeho prostřednictvím se porovnává celkový výkon ekonomiky jednotlivých států. V Evropské unii je průměrný HDP zatím o polovinu vyšší než u nás - kolem 23 tisíc euro očně. Hospodářsky nejlépe jsou na tom občané Lucemburska, jejichž HDP na obyvatele je vzhledem k našemu trojnásobný. Následují Dánové s Holanďany a Iry, s dvojnásobným HDP vzhledem k našemu. Irsko mělo před vstupem do Unie daleko nižší HDP a bylo v roce 1973, při vstupu do Unie na naší současné hospodářské úrovni. V naší republice přesáhne HDP 15 tisíc, na Slovensku snad 13 tisíc euro V Lotyšsku a Litvě nedosahuje zatím ani 7 tisíc euro.

Současné hospodářské ukazatele našeho průmyslu i obchodu jsou povzbudivé. Ve posledních letech rostl náš hrubý hospodářský produkt mnohem rychleji než v sousedním Německu. Údaje z konce minulého roku udávaly, že vzrostl o více než 3 procenta ve srovnání s údaji předminulého roku. Ceny zboží a služeb se při tom příliš nezměnily. Mzdy vzrostly a domácnosti zvýšily své průměrné výdaje o 7 procent.

Naše důchody o 7 procent nevzrostly, a tak jsme se my důchodci na této úspěšné bilanci celkem nepodílíme.

Vstupem do Evropské unie se struktura našich výdajů dále mění a našim vládám se celkem daří držet růst nákladů na bydlení v rozumných mezích, vyjma bydlení v Praze. Mimopražští důchodci většinou postižení nebyli.

EU v druhém pololetí 2006

Předsednictví Evropské unie rotuje v půlročních intervalech mezi předsedy vlád všech členských států. Stát, který Unie předsedá může tím tak ovlivnit směr, jímž se během půl roku jeho předsednictví bude Unie v určitých oblastech ubírat. Úspěch předsednictví se stává pro příslušný členský stát prestižní záležitostí.

Koncem roku 2006 končí předsednictví Finska. To se v uběhlém pololetí snažilo uspět především při rozšíření Unie, v energetické politice, při posílení konkurenceschopnosti evropského hospodářství, v boji proti globálnímu oteplování, při regulaci imigrace a zlepšení hospodářských i politických vztahů k Rusku.

Průběh finského předsednictví významně ovlivnila kritická situace na Blízkém východě. Během konfliktu Izraele s militantním hnutím Hizballáh hrála Unie významnou roli – zejména při vyjednávání o ukončení bojů.

Na legislativním poli se podařilo po několika letech vyjednávání novelizovat evropskou chemickou legislativu prostřednictvím programu REACH a prosadit přijetí dlouho diskutované direktivy o službách, jež významně prospívá České republice.

Finsko také vedlo dvoustranné rozhovory se členskými státy o Euroústavě. Podařilo se mu toto téma oživit. Od ledna převezme předsednictví Německo, tedy jeho kancléřka Angela Merkelová, a ta bude v úsilí o projednání Euroústavy pokračovat.

Tématem posledních týdnů bylo jednání EU s Tureckem. Tureckokyperský problém dořešen nebyl, avšak krize, jež mohla přístupová jednání skončit, byla zažehnána. Dosažená dohoda, počítající s dočasným zmrazením přístupových rozhovorů pouze v osmi ze 35 projednávaných kapitol, lze považovat za úspěch.

Jednání s Ruskem se ocitla ve slepé uličce po polském vetu, které Polsko odmítlo odvolat, pokud by Rusko nezrušilo zákaz dovozu polského masa. Moskva pohrozila, že zakáže k 1.1.2007 import potravin z Unie, zřejmě s výjimkami pro Německo, Francii, Itálii, Irsko, Nizozemí a Dánsko.

Po dlouhých jednáních v parlamentech členských zemí a v Evropské komisi byl rozpočet na příští rok stanoven na 126,5 miliard euro, což odpovídá 1,08 procenta celkového HDP Unie. Pětiprocentní nárůst bude věnován především přistoupení dvou nových členských států Rumunska a Bulharska do EU, jež se uskuteční v lednu 2007.

Česká republika má čerpat z EU až 100 miliard korun ročně. Získala tak nejvyšší dotace na hlavu obyvatele. Lze snad očekávat nebo alespoň doufat, že české úřady rozdělení a využití této přidělené částky zvládnou, na rozdíl od minulých let, kdy milióny euro byly vraceny zpět do bruselské pokladny.

Nový rozpočet bude transparentnější a administrativní údaje na bruselský nejsou vyšší než 5 procent. Občané EU se budou moci přesvědčit o tom, kdo dostal v rámci fondů EU kolik euro a na jaký projekt. Současně bude být zjednodušena administrativa spojená s rozdělováním dotací z fondů Unie.

V rámci politiky „Konkurenceschopnost a soudržnost“ se rozpočet zaměřil především na podporu vzdělávání (0,9 miliard euro), výzkumu (5,5 miliard euro), inovací (0,4 miliard euro) a zlepšení energetických a dopravních sítí (1 miliard euro). Dalších 45,5 miliard euro bude určeno na rozvoj méně prosperujících regionů Unie. V odvětví přírodních zdrojů jde o především kontroverzní dotace ve výši 56,3 miliard euro pro společnou zemědělskou politiku EU. Proti reformě této politiky se staví Francie, jejíž zemědělci z těchto fondů těží. O dalším

postupu v této otázce se bude jednat - stabilitu cen: nárůst spotřebitelských cen nesměl přestoupit o 1,5% průměry mezi lety 2008 a 2009.

V oblasti bezpečnosti a spravedlnosti tří zemí s nejnižším zdražením bude rozpočet zvýšen o 12,8 procent - disciplinu státního rozpočtu: deficit na 1,2 miliard euro, z nich na posílení nesměl přestoupit 3% a zadluženost evropského občanství a svobody bude státu 60% HDP

věnována polovina. Na podporu Unie - úroky pro dlouhodobé kredity: směly jakožto globálního aktéra je určeno 6,8 být nejvýše o 2% vyšší než průměr miliard euro, jež budou využity na nejstabilnějších zemí

podporu rozvoje stávajících a - stabilitu měny: v posledních dvou potenciálních kandidátských zemí, letech před vstupem do měnové unie sousedních zemí a nerozvinutých zemí měl směnný kurs zůstat stabilní.

Afriky, Asie či Jižní Ameriky. 25. listopadu 1996 bylo stanoveno

Nový rozpočet bude znamenat výrazný pevně, že 1 ECU = 1,92573 DM. S impuls pro inovace, dopravu, vzdělání přechodem na měnovou unii se změnil a vzdělávací programy. Budou z něho název evropské měnové jednotky z těžit všichni obyvatelé EU. Je to jasný ECU na euro.

důkaz sjednocování evropského Od 1. ledna 1999 začal fungovat třetí myšlení, jež dláždí cestu do stupeň hospodářské a měnové unie. budoucnosti a je založené na Tento proces řídila již Evropská modernizaci a posilování míru. (euro) centrální banka se sídlem ve

Evropská centrální banka

V roce 1979 založily státy dnešní Evropské státy unie - na pevných, ale měnitelných směnných kurzech mezi měnami členských zemí - evropský měnový systém. Tyto kurzy mohly kolísat v rozmezí 2,25%, od 2. srpna 1993 pak přechodně v rozmezí 15%. Vytvořily také společnou měnu, zvanou ECU, která sestávala z podílu všech měn, mezi nimi 0,6242 DM, 0,08784 £, 151,8 italských lir, 6,885 španělských peset, 1,393 portugalských escudo, 1,440 řeckých drachem, atd. Rada ministrů financí stanovila také kurs každé měny k ECU. Pro udržení kurzu byl vytvořen intervenční mechanismus, kdy banky musely slabší měny kupovat a silné prodávat, aby se kurs udržel. Při tom byl také zajištěn kreditní mechanismus pro přechodně poskytování půjček.

V období od 1. ledna 1994 do konce 1998, ve druhém stupni příprav měnové unie, měly spolupracující státy za úkol splnit kriteria konvergence. Tato kriteria zahrnovala:

Frankfurtu nad Mohanem, bankovní metropoli SRN. Podmínky její činnosti byly stanoveny Maastrichtskou smlouvou o Evropské unii z r. 1991. Její zřízení organizoval Evropský měnový institut, zřízený ve Frankfurtu v průběhu druhého stupně příprav. Evropská centrální banka uvedla 1. ledna 2002 do oběhu bankovky a mince jednotné evropské měny. Učinila to prostřednictvím národních bank jednotlivých zemí, jež tvoří Evropský systém centrálních bank.

Úkoly Evropské centrální banky zahrnují zejména udržení stability jednotné evropské měny i udržení stability cen ve dvanácti zemích, které se na evropské měně podílejí. V těchto zemích je dvanáct ministerstev financí, jež mohou mít rozdílné politické záměry. evropský měnový systém však není závislá ani na těchto ministrech ani na vládách členských států. Je také nezávislá na Evropské radě a na institucích EU. Nesmí však financovat státní rozpočty. Nemůže tedy poskytovat jednotlivým vládám úvěry pro sanování pasiv státních rozpočtů.

Evropská centrální banka řídí peněžní příklad v Řecku i Itálii byla inflace větší politiku v Evropě již čtvrtým rokem. než ve Francii a Německu.

Úspěšná je zejména v záležitosti Přestavba národních měn v směnné hodnoty eura k americkému bankovních účtech před čtyřmi lety a dolaru, hlavní světové měně. Po také výměna peněz za stejně hodnotné počátečním poklesu pod paritní euro před rokem proběhla tedy bez hodnotu nastal setrvalý vzestup: V potíží. Také úroková politika této banky současnosti se dosáhlo maxima: našla příznivou odezvu, avšak i určitou 1 euro = 1,28 \$. Dnes se pohybuje kritiku jinak smýšlejících ekonomů. Po kolem 1,24 \$. Není to však výlučně loňském značném snížení úroků o zásluha Evropské centrální banky. 0,5% však kritické hlasy ztichly. Dolar totiž poklesl vzhledem ke Evropská měnová unie největším zhoršené hospodářské situaci v USA. hospodářským experimen-tem 20. Euro je mnohými bankovními století. I pro nás je velmi důležité a zákazníky považován za podstatně prospěšné, že tento experiment výhodnější měnu, neboť poskytuje probíhá velmi úspěšně.

vyšší úroky. Existují i oprávněné obavy z dalšího znehodnocení dolaru. Co těší vkladatele, dělá starosti evropským politikům. Vyšší úroky i vysoký kus škodí evropské hospodářské konjunkturu. Dobrá souhra finanční a peněžní politiky dokáže evropskou měnu euro posílit.

Evropská centrální banka také zajišťuje stabilitu cen. Je to vyjádřeno požadavkem udržet zdražení pod 2% ročně ve všech členských státech. Pro zvládnutí tohoto obtížného úkolu doporučují mnozí špičkoví ekonomové, aby kritéria inflace nezahrnovala vývoj ceny zemního plynu, nafty a jejích výrobků, neboť tyto podléhají nadřazeným, světovým zákonitostem.

To nás přivádí k otázce: Jsou všichni Evropané, tedy i my, opravdu tak daleko, že musí zahrnovat cenu těchto produktů do životního standartu každého jednotlivce? Žije-li člověk na místě, kde se plynem netopí, nejezdí-li často autem a žije-li opravdu v souladu s životním prostředím, pak nikoliv.

Ostatně i při zahrnutí cen zemního plynu do inflační bilance je výsledek působení Evropské centrální banky uspokojivý. Inflace posledních let jen lehce překročila stanovený cíl: 2,3% v r. 2000, 2,5% v r. 2001 a 2,2% v r.2002. Jednotlivé země vykazují pochopitelně hodnoty poněkud odchylné, tak na

Nová předsedkyně Unie

Předsedkyně Evropské unie pro první pololetí 2007, Angela Merkelová se narodila v Hamburku v roce 1954. Její otec byl evangelickým farářem, její matka učitelkou latiny a angličtiny. Po jejím narození rodina přesídlila do bývalé NDR. Angela později vystudovala obor fyziky a pracovala v Ústředním ústavu fyzikální chemie Akademie věd ve východním Berlíně. Promovala v oboru teoretické chemie. Vědecky publikovala také spolu s českými vědci Zdeňkem Havlasem a Rudolfem Zahradníkem. V roce 1989 se politicky angažovala v demokratickém hnutí DA. Stala se pak zastupující politickou mluvčí nového předsedy východoněmecké vlády de Mazièra. V roce 1990 vstoupila do Křesťanskodemokratické unie CDU, vedené tehdejším předsedou západoněmecké vlády Helmutem Kohlem. Po prvních celoněmeckých volbách se stala poslankyní Spolkového parlamentu. V letech 1991-4 byla spolkovou ministryní pro ženy a mládež, 1994-8 spolkovou ministryní pro životní prostředí. Za stranické aféry s úplatky se její pozice posílila natolik, že se v roce 2000 stala předsedkyní CDU. Po předčasných spolkových

volbách v roce 2005, se za patové nachází nad sedací plochou, pětkrát za situace mezi sociálními demokraty sebou. Poté stejně levou nohu a levou (34,2%) a koalici CDU-CSU (35,2%) hýždí – opět pětkrát. A pak to třeba stala kancléřkou, tedy předsedkyní znova opakujte.

vlády jejich velké koalice. Překvapila 3. Třetí cvik provádějte ze stejné veřejnost svými úspěchy v zahraniční výchozí pozice, opět alespoň pětkrát. politice, a to za spolupráce sociálně Předkloňte se tak, že váš trup spočívá demokratického ministra zahraničí břichem na stehnech obou nohou. Franka Steinmeiera. Vnitropoliticky Hlava i ruce jsou svěšeny dolů. však její vláda zatím znatelné úspěchy Nezadržujte při tom dech, dýchejte při neprokazuje. tom volně a pravidelně. Setrvejte v této skloněné pozici tak dlouho, jak

Zbavme se bolestí v zádech

Nedostatek přiměřeného pohybu způsobuje, že cítíme napětí v zádovém svalstvu. Způsobuje bolesti v zádech či přispívá k jejich intenzitě. Pocit bolesti může vycházet z obratlů páteře, obvykle buď v oblasti ramenního pletence nebo v oblasti kříže.

Předejít nebo zbavit se těchto bolestí nám může pomoci již tak zvaný dynamický způsob sedění. Je třeba tedy jen měnit často svou pozici a rozhodně nesedět strnule v jedné poloze. Nic přece nebrání tomu, abychom seděli opravdu pohodlně a třeba pohnuli rameny vpřed a dozadu či nahoru a dolů.

Pro odstranění napětí zádového svalstva, jež může tyto bolesti působit, pomáhají následující tři cviky, jež se provádí v sedě, na přední třetině sedadla pevné židle. Poloha nohou je při tom ve vzdálenosti patnáct až dvacet centimetrů od sebe.

1. Při prvním cviku uchopte nejprve levou rukou pravé stehno z vnějšku. Horní část trupu s upaženou pravou rukou otočte doprava. V této pozici vytrvejte několik, třeba pět až deset minut. Pak proveďte týž cvik s pravou rukou na vnější části levého stehna, s upaženou levou rukou a trupem otočeným co nejvíce doleva. V této pozici vytrvejte stejně dlouho.

2. Při druhém cviku sedte opět na přední třetině sedadla. Paže jsou svěšeny volně podél těla. Zvedněte pravou nohu tak, že pravá hýždě se

je vám to pohodlné. Pak vzpažte ruce a zvedněte hlavu. Dívejte se vzhůru a lehce kmítejte z rukama.

Tyto tři cviky opakujte častěji a po tak dlouhou dobu, pokud je vám to pohodlné. Nezáleží na rozsahu pohybu, ale na jeho správném pomalém a plynulém provedení. Po zvládnutí cviků se soustřeďte i na koordinaci dýchání. Nepodceňujte potřebu uvolnění, relaxace mezi jednotlivými cviky. Pohyby provádějte tak dlouho, až ztratíte chuť k dalšímu cvičení a cítíte celkové uvolnění v zádech. V mnohých případech je vyjádření lékaře k případným kontraindikacím podle vašeho zdravotního stavu zcela nezbytné.

Úporné bolesti v zádech, kterými trpí téměř třetina obyvatelstva, lze odstranit jen dlouhodobým cvičením, jednak páteřním – v poloze v lehu na zádech, dále cvičením pletence ramenního - ve stoji, cvičením pánevního dna a břišních svalů, kombinovaným s intenzivním plaváním na zádech alespoň jednou týdně.

SENIORÍ SOUČASNOSTI

SOCIÁLNÍ CÍTĚNÍ SOCIÁLNÍ CÍTĚNÍ SOCIÁLNÍ CÍTĚNÍ SOCIÁLNÍ CÍTĚNÍ

Kofi Annan z Ghany

Odstupující předseda OSN se narodil v dubnu 1938 v bývalé britské kolonii Zlaté pobřeží, nyní Ghaně. Jeho otec, náčelník kmene Fante, byl tam britským provinčním guvernérem. Po universitním studiu v Kumasi a na Macalester College v Minnesotě získal titul bakaláře hospodářských věd. Ve studiích pak pokračoval francouzsky, na Institutu mezinárodních studií v Ženevě a dokončil je získáním titulu Master of Science na Technologickém Institutu v Massachusetts v roce 1972. Svou celoživotní práci pro Spojené národy zahájil ve Světové zdravotnické organizaci WHO již ve svých dvaceti čtyřech letech: Poté byl činný v hospodářské komisi OSN pro Afriku v Addis Abebě, pomocné jednotce OSN UNFII v Ismailii a v úřadě Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky UNHCR v Ženevě. V roce 1997 přesídlil do New Yorku a pracoval v ústředí OSN, jako pověřenec generálního sekretáře pro řízení lidských zdrojů a koordinátor bezpečnostního systému OSN, poté jako pověřenec generálního sekretáře OSN pro plánování, rozpočet a finance. Po irácké invazi do Kuwaitu v roce 1991 byl Annan pověřen dozorem nad repatriací občanů západních zemí z Iráku a pak vedením týmu OSN, jenž jednal o humanitární pomoci Iráku financované z dodávek nafty. Poté sloužil jako pověřenec generálního sekretáře OSN pro mírové operace a v roce 1993 se stal jeho zástupcem. Toto období je spojeno s nevídaným růstem mírových operací OSN. Počet vojenského a civilního personálu jednotek OSN dosáhl 70 tisíc osob ze 77 zemí.

Po Daytonských mírových dohodách, jež skončily válku v Bosně a Hercegovině, byl Kofi Annan pověřen

dozorem nad převedením vojenské funkce OSN jednotek UNPROFOR na vojenské útvary IFOR Severoatlantického paktu NATO.

V roce 1997 se stal generálním sekretářem OSN. Zadal zpracování reformního plánu Obnovy OSN: V roce 1998 předložil Radě bezpečnosti Zprávu o příčinách konfliktů a podpoře trvalého míru a rozvoje v Africe - v nejméně rozvinutých a nejvíce zanedbávaných státech světa.

V roce 2000, ve zprávě o roli OSN ve 21. století, vyzval členské státy, aby se zavázaly k akčnímu plánu pro potlačování chudoby a nerovnosti ve světě, zvýšení vzdělanosti, ochrany životního prostředí, boje proti Aids-HIV a k ochraně lidí před násilím a válečnými konflikty. Usiloval o mír na Středním východě a po novém výbuchu násilí v tomto území se snažil o urovnání izraelsko-palestinského konfliktu. Po teroristickém útoku na World Trade Center prosazoval využití právních nástrojů k rozhodnému boji proti terorismu, a to pod vedením OSN. V současnosti, tři týdny před ukončením své desetileté činnosti ve funkci generálního sekretáře OSN navštívil město Independence, rodiště Harry S. Trumana. Tento americký prezident se v roce 1945 rozhodujícím způsobem zasloužil o založení OSN. Ve svém proslovu Kofi Annan vyzdvihl roli USA jako historicky hlavního a nejsilnějšího zastávce lidských práv i to, že USA dávaly světu nejvýraznější příklad demokratického státu, kde všichni - i ti nejmocnější - podléhají stejným právním omezením. Vyjádřil však svůj nesouhlas se způsobem boje proti s terorismu, jenž nerespektuje lidská práva i s válkou v Iráku. Poté připomenul zásadní výrok prezidenta Trumana: Musíme jednou provždy dokázat, že právo má také moc.